

sygn. akt II Cz 1137/14

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Tarasiuk-Tkaczuk (spr.)

Sędziowie: SO Wiesława Buczek-Markowska

SO Marzenna Ernest

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 18 listopada 2014 r. w S.

sprawy z powództwa P. J.

przeciwko (...) Bank (...) S.A. w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek zażalenia powoda na postanowienie zawarte w punkcie II wyroku Sądu Rejonowego

w S. z dnia 27 marca 2014 r., sygn. akt I C 1803/13

postanawia:

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie, w ten sposób, że zasądzić od pozwanego (...) Banku (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. J. kwotę 3.971,- (trzy tysiące dziewięćset siedemdziesiąt jeden) złotych tytułem kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji;**
- 2. zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 600,- (sześćset) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.**

SSO Marzenna Ernest SSO Agnieszka Tarasiuk-Tkaczuk SSO Wiesława Buczek-Markowska

sygn. akt II Cz 1137/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim wyrokiem z dnia 27 marca 2014 r. pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 12 lipca 2012 r. wystawionego przez (...) Bank (...) S.A. w W. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 13 sierpnia 2012 r., w sprawie I Co 3583/12 (pkt I) oraz zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu (pkt II).

W uzasadnieniu powyższego rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd I instancji wskazał, że wprawdzie powód wygrał sprawę w całości, jednakże wydając rozstrzygnięcie o kosztach procesu należało wziąć pod uwagę okoliczność, iż powództwo okazało się zasadne dopiero na skutek sprzedaży wierzytelności przysługującej pozwanemu Bankowi wobec powoda z tytułu umowy kredytu z dnia 22 listopada 2010 r. na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w trakcie niniejszego postępowania. Okoliczności tej,

zarówno przy rozstrzygnięciu meritum sprawy jak i kwestii obowiązku zwrotu kosztów procesu, Sąd nie mógł pominąć, albowiem za podstawę rozstrzygnięcia służy stan faktyczny istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. W tych okolicznościach Sąd uznał, iż do ww. momentu pozwany swoim działaniem nie dał powodu do wytoczenia powództwa, co skutkowałoby uznaniem pozwanego za stronę wygrywającą co do całości żądania pozwu. W konsekwencji sąd uznał obie strony sporu za częściowo przegrywające i wygrywające jednocześnie i zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie o kosztach postępowania wniósł powód P. J. domagając się jego zmiany, poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Powód wniósł także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu orzeczeniu powód zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj.

1. art. 98 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji niezasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania w tym kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych, mimo że powód złożył w tym zakresie stosowny wniosek i koszty w znacznej kwocie poniósł, a następnie wygrał sprawę w całości;

2. art. 100 Kodeksu postępowania cywilnego poprzez jego błędne zastosowanie w sytuacji kiedy w niniejszej sprawie nie zaistniały żadne okoliczności uzasadniające wzajemne zniesienie kosztów postępowania, w szczególności w przedmiotowej sprawie nie doszło do częściowego, lecz do całkowitego uwzględnienia żądań pozwu.

W uzasadnieniu zażalenia żalący podniósł, iż art. 98 k.p.c. formułuje w zakresie kosztów procesu zasadę odpowiedzialności za jego wynik. Obowiązek zwrotu kosztów procesu stronie wygrywającej zależy od ostatecznego wyniku sprawy, pojmowanego w sposób obiektywny. Bez znaczenia jest zatem to, czy o negatywnym dla strony wyniku sprawy przesądziły przesłanki formalne lub merytoryczne albo też wina w prowadzeniu procesu. Sam tylko fakt, że strona sprawę przegrała, kwalifikuje ją, jako stronę przegrywającą, do zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi (o ile ów przeciwnik zgłosił takie żądanie). Przepis art. 100 k.p.c. stanowi zaś o kompensacie kosztów procesu, która umożliwia sprawiedliwe ich rozłożenie pomiędzy stronami, jeżeli żądania lub obrona uwzględnione zostały jedynie częściowo. W niniejszej sprawie powód uzyskał w całości rezultat, do którego zmierzał poprzez wywiedzenie powództwa i bez znaczenia jest to, że okazało się ono zasadne dopiero w toku postępowania.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie oraz obciążenie powoda kosztami postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

W ocenie Sądu Okręgowego zasługują na uwzględnienie zarzuty naruszenia art. 98 k.p.c. i art. 100 k.p.c., albowiem uznanie przez Sąd Rejonowy, że w okolicznościach niniejszej sprawy pozwany jest stroną częściowo wygrywającą proces i w konsekwencji rozstrzygnięcie o kosztach procesu poprzez ich wzajemne zniesienie - uchybia powyższym przepisom.

Przepis art. 98 § 1 k.p.c. wyraża w zakresie kosztów procesu zasadę odpowiedzialności za jego wynik. Z powyższego przepisu wynika, że strona przegrywająca sprawę zwraca na żądanie przeciwnika poniesione przez niego koszty procesu. Obowiązek zwrotu kosztów procesu zależy zatem od ostatecznego wyniku sprawy. Dla oceny, czy strona przegrała sprawę obojętne jest, czy powództwo stało się zasadne dopiero na skutek zdarzeń zaistniałych po jego wniesieniu. Sam fakt, że powództwo zostało uwzględnione w całości czyni pozwanego stroną przegrywającą proces, a zatem obowiązana do zwrotu kosztów przeciwnikowi.

Dla oceny, czy i ewentualnie w jakim zakresie strona obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty procesu, należy dokonać porównania roszczeń dochodzonych z ostatecznie uwzględnionymi. Literalne brzmienie art. 100 zdanie 1 k.p.c. wiąże wzajemne zniesienie kosztów z częściowym uwzględnieniem żądań. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że podstawy do wzajemnego zniesienia kosztów będą zachodziły tylko wówczas, gdy żądanie zostanie uwzględnione w około połowie, przy mniej więcej równej wysokości kosztów poniesionych przez każdą ze stron.

Skoro w rozpoznawanej sprawie żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego zostało uwzględnione w całości, to nie można uznać jednocześnie, że doszło do częściowego tylko uwzględnienia żądań – co w myśl art. 100 zdanie 1 k.p.c. – pozwala na wzajemne zniesienie między stronami kosztów procesu.

Okoliczności mające - w ocenie Sądu Rejonowego – uzasadniać nieobciążanie pozwanego przegrywającego spór kosztami postępowania mogą ewentualnie uzasadniać rozważenie zastosowania art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca. Pozwany nie wykazał szczególnych okoliczności, ani związanych z przebiegiem procesu, ani pozostających poza nim, uzasadniających zastosowanie art. 102 k.p.c.

Podczas rozprawy w dniu 14 stycznia 2014 r. powód cofnął wnioski dowodowe oraz oświadczył, że podtrzymuje żądanie pozwu, na tej jednakże podstawie, że bankowi nie przysługuje już wierzytelność objęta spornym tytułem wykonawczym.

Z kolei strona pozwana podtrzymywała stanowisko co do bezzasadności powództwa, pomimo że doręczono jej odpis pozwu w dniu 4 grudnia 2013r., a zatem już po zawarciu umowy sprzedaży wierzytelności na rzecz (...) Niestandardowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego (...) S.A. w W.. Obrona podjęta przez pozwanego w odmiennych, niż opisane w pozwie, okolicznościach faktycznych, okazała się zatem nieskuteczna.

Bezprzedmiotowe są rozważania Sądu Rejonowego, iż pozwany nie dał powodu do wytoczenia powództwa, co w myśl art. 101 k.p.c. uzasadniałoby zwrot kosztów pozwanemu. Powyższy przepis nie ma bowiem zastosowania w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem. Tytuł wykonawczy można pozbawić wykonalności tylko wyrokiem, toteż powód dążąc do ubezskuteczenia tego tytułu zmuszony był wnieść stosowne powództwo przeciwegzekucyjne. Jeśli zachodzą okoliczności stanowiące podstawę powództwa opozycyjnego, o którym mowa w art. 840 k.p.c., sam fakt dysponowania przez wierzyciela tytułem wykonawczym, który może stanowić podstawę egzekucji, daje dłużnikowi powód do wytoczenia sprawy w rozumieniu art. 101 k.p.c.

Natomiast ewentualne zachowanie pozwanego, polegające na uznaniu powództwa przeciwegzekucyjnego na pierwszej rozprawie i zwróceniu tytułu wykonawczego powodowi, mogłyby zostać wzięte pod uwagę przy rozważeniu zastosowania art. 102 k.p.c. Pozwany jednakże nie podjął tych czynności i pomimo zmienionych okoliczności sprawy (zbycie wierzytelności na rzecz innego podmiotu) w dalszym ciągu domagał się oddalenia powództwa. Brak jest więc przesłanek do przyjęcia, że w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, pozwalający na odstąpienie od podstawowej zasady orzekania o kosztach procesu, według odpowiedzialności za wynik sprawy, oraz że obciążanie pozwanego kosztami procesu stoi w sprzeczności z zasadą słuszności.

Na koszty poniesione przez powoda w postępowaniu pierwszo instancyjnym złożyły się opłata od pozwu – 1.571 zł oraz wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika – 2.400 zł, określone na podstawie §6 pkt 5 w zw. z §2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013, poz.461).

Mając na uwadze powyższe okoliczności oraz treść powołanych przepisów Sąd Okręgowy - na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżone orzeczenie, rozstrzygając jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. oraz §13 ust. 2 pkt 1 w zw. z §6 pkt 5 powołanego wyżej rozporządzenia.

SSO Marzenna Ernest SSO Agnieszka Tarasiuk-Tkaczuk SSO Wiesława Buczek-Markowska

sygn. akt II Cz 1137/14

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować i zakreślić.
2. Doręczyć odpisy postanowienia:
 - pełnomocnikowi powoda adw. K. G.
 - pełnomocnikowi pozwanego radcy pr. A. T..
3. Po dołączeniu zwr. potw. odbioru akta zwrócić Sądowi Rejonowemu.

SSO Agnieszka Tarasiuk-Tkaczuk